

Het Nederlands Normalisatie-instituut (NNI) heeft de nieuwe basisnorm EN-ISO 12100 voor machineveiligheid gepubliceerd. Deze norm vervangt de bestaande norm EN 292 en is relevant voor ontwerpers van machines die onder het toepassingsgebied van de Machinerichtlijn vallen.

Norm machineveiligheid

De nieuwe basisnorm EN-ISO 12100 voor machineveiligheid is vooral bestemd voor veiligheidsfunctionarissen en ontwerpers van Machines waarvoor geen 'C-normen' (veiligheidsnormen voor specifieke machines) bestaan. De norm is ook bruikbaar voor machines die niet onder de Machinerichtlijn vallen en waarvoor geen wetgeving of normen bestaan. De norm bestaat uit twee delen. Deel I bevat een aantal basisbegrippen die in machineveiligheidsnormen en in de Ma-

chinerichtlijn worden gebruikt, een overzicht van de voornaamste gevaren en een strategie voor risicoreductie. Deel II gaat over de maatregelen die de ontwerper moet nemen ter vermindering van risico's: inherent veilige ontwerpmaatregelen, beveiliging en aanvullende beschermende maatregelen en gebruikersinformatie. Ten opzichte van de oude norm EN 292-1 zijn een aantal belangrijke termen gewijzigd of toegevoegd en wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de rol

van de ontwerper en die van de gebruiker. Bovendien is de overlap met EN 1050 voor risicobeoordeling weggenomen. In vergelijking met EN 292-2 bevat de nieuwe norm aanvullende beschermende maatregelen voor bedoeld gebruik en voor redelijk voorzienbaar misbruik van de machine. De lijst met fundamentele eisen uit bijlage I van de Machinerichtlijn is weggefallen. De viertallige woordenlijst staat alleen nog in deel I.

Arbo-dienst niet meer verplicht

Vanaf 1 juli 2005 mogen branches en bedrijven zelf kiezen hoe ze preventie en begeleiding van ziekteverzuim regelen. De eerste Kamer ging akkoord met een wetsvoorstel waarin dit wordt geregeld. De overheid hoopt zo de betrokkenheid van bedrijven bij de optimalisatie van de arbeidsomstandigheden te vergroten.

Een branche of bedrijf is in het vervolg niet meer verplicht een Arbo-dienst in de arm te nemen. Zij kunnen zelf de Arbo-dienstverlening regelen of desgewenst een andere partij inschakelen, zoals een brancheorganisatie. Met de nieuwe wet krijgen bedrijven de keuze om de Arbo-dienstverlening aan te passen aan de bedrijfsomstandigheden. Bedrijven moeten er echter wel voor zorgen dat de dienstverlening met voldoende kennis van zaken wordt aangepakt. Zo moet er altijd een contract getekend zijn met een bedrijfsarts voor de begeleiding van ziekteverzuim. Daarnaast worden

eisen gesteld aan de deskundigheid van degene die de verplichte risico-inventarisatie en -evaluatie uitvoert. Hierin worden risico's voor arbeidsomstandigheden in kaart gebracht en staat hoe risico's te vermijden. Voor kleine bedrijven zijn de kosten van een toets door een Arbo-dienst, of in de toekomst een deskundige, naar verhouding hoog. Daarom mogen bedrijven met tien of minder werknemers straks werken met een standaard checklist voor de risico-inventarisatie en -evaluatie, als die in de CAO wordt vastgelegd. De verplichte toets mag dan achterwege blijven.

Daarnaast hebben de Arbo-diensten een eenvoudiger toets afgesproken voor bedrijven met minder dan 26 werknemers die met een standaard checklist werken. Bij de eenvoudige toets blijft een bedrijfsbezoek bijvoorbeeld achterwege. Tot slot moeten bedrijven meer gebruikmaken van deskundigheid in het bedrijf zelf bij de zorg voor goede arbeidsomstandigheden en het voorkomen van ziekteverzuim. In de toekomst moeten werkgevers zich bij de dagelijkse werkzaamheden laten bijstaan door een of meer preventiemedewerkers met verstand van veiligheid en gezondheid. Bij bedrijven met minder dan 15 werknemers mag dat ook de werkgever zijn. In de risico-inventarisatie en -evaluatie wordt vastgelegd hoe deskundig werknemers of werkgevers moeten zijn.

Martin Degen

M. Degen, Consultants Europe, Weesp, 0294-483355, technical.and.legal@ce-marking.nl